

Vseh vernih duš dan

Mrzel veter brije preko kraške gmajne in vedra pokrajina naših Brd se pogreza v predzimsko razpoloženje; suho listje trte v zapuščenih vinogradih pošumeva v hladnih sapah z vzhoda.

V takem okviru narave praznujemo praznik vseh svetih in vseh vernih duš dan. Za človeka krščanskega svetovnega nazora sta oba dneva pomembna, ker ga spominjata na to, da končni cilj našega potovanja po tej zemlji ni na tem, ampak na onem svetu.

Na to večina izmed nas le malokdaj pomisli v neprestanem, mrzličnem vrvežu modernega življenja, ker smo preveč zavzeti s pehanjem za kruh in »blaginjo«, preveč zaposleni s samimi tuzemskimi problemi. Zaradi tega nimamo časa, da bi razmišljali o smrti in o tistem, kar bo prišlo potem. Glavna značilnost naše moderne civilizacije je prav v tem, da nima več jasnega odnosa do večnosti in da misli na smrt čim manj. V smrti vidi samo konec vsega, konec uživanja, dokončno izgubo, ki je ni več mogoče nadomestiti. Tudi kristjani mnogokrat podležemo takemu občutju in presoji.

V resnici je smrt samo prag, preko katerega stopimo v novo življenje. O tem, kakšno je tisto življenje, ki nas čaka potem, onstran smrti, Cerkev ne govori veliko. Cmejuje se na to, da nam zagotavlja, da bo posmrtno življenje potekalo v znamenju plačila za tiste, ki bodo to življenje preživeli v skladu s svojo vestjo in pošteno, kot zahtevajo krščanska načela; hudobni in vsi tisti, ki jim je glavni uspeh v tem, da grade svojo tuzemsko srečo, oblast in blaginjo na izkoriščanju in trpljenju drugih, pa bodo dajali v onostranstvu odgovor za to in pretrpeli kazen.

O tem, kakšno bo to življenje onstran groba, pa tudi duhovniki molčijo, kajti to presega možnosti človeške fantazije. Vendar o njem ne moremo dvomiti. Logika sama nas navaja k veri v posmrtno življenje. Bilo bi preveč enostavno, če bi se vse končalo na tem svetu, preveč udobno za vse tiste, ki so si napravili iz izkoriščanja podjarmljenih in nesrečnih sistem oblasti in blaginje. Dobrota in pravičnost bi izgubili svoj končni smisel.

Zato lahko prepričano sprejemamo nauk Cerkev o posmrtnem življenju in plačilu. In v tem prepričanju lahko upamo, da se bomo nekoč spet sestali s svojimi dragimi v onostranskem življenju in da nobeno človeško življenje ni bilo brez pomena, brez smisla, nobeno ni proniknilo v pesek te zemlje brez nadaljevanja in brez vrednosti. Niti življenja nerojenih, pred rojstvom obsojenih in zavrženih otrok ne, ki bi zaslužila nekje v osrčju našega naroda veličasten

Sredinsko-leva koalicija še vedno aktualna

V italijanskem političnem življenju se v zadnjem času vedno bolj čuti predvolilno ozračje. Sredi prihodnjega leta bodo namreč državnozborske volitve in politične stranke se že sedaj pripravljajo na težko preizkušnjo. S tem je nekoliko v zvezi tudi sedanja dolga in težka razprava v poslanski zbornici, ko desna opozicija izvaja takšno obstrukcijo, kakršne ne pomnijo v zgodovini italijanskega parlamenta. Kot znano, razpravlja poslanska zbornica o osnutku volilnega zakona za dežele z navadnim statutom, ustanovitvi katerih pa se desničarji trmasto upirajo in zavlačujejo odobritev zakona z mnogimi dolgimi govori, s postavljanjem številnih spreminjevalnih predlogov, skratka z vsemi sredstvi, s katerimi se lahko izvaja obstrukcija. Toda vsi njihovi naporji so zaman, kajti velika večina poslancev je za ustanovitev dežel, kot jih predvideva republiška ustava.

UŠTELI SO SE

Desničarji so verjetno računali, da se jim bo z obstrukcijo posrečilo mobilizirati italijansko javno mnenje proti deželam in si posredno tudi narediti nekaj propagande za svoje stranke. Vse pa kaže, da so se v svojih računih ušтели, kajti ni nobenega znaka, da bi ravnanje njihovih poslancev uživalo spoštovanje ali odobravanje širokih množic. Niti tisti dnevni tisk, o katerem je znano, da ni preveč navdušen za deželno ureditev, ne objavlja več parlamentarne kronike na vidnem mestu, kar pomeni, da bralcev ta zadeva ne »vleče« več. Morda se bo zgodilo, da bo imela obstrukcija prav nasproten učinek, kot so ga desničarji pričakovali.

V predvolilno ozračje prav gotovo sodi tudi govor, ki ga je imel v nedeljo v Bariju ministrski predsednik Moro. Njegova iz-

vajanja so tembolj pomembna, ker prihajajo tik pred kongresom demokristjanske stranke, ki bo še ta mesec v Milanu in ki bo določil glavne smernice, s katerimi se bo čez nekaj mesecev največja italijanska stranka predstavila italijanskim volivcem.

Predsednik Moro je v svojem govoru obravnaval notranja strankina vprašanja, ocenil dosedanje sodelovanje s socialisti, omenil odnose s komunistično opozicijo in se dotaknil tudi zunanje političnih problemov.

O notranjih strankinih vprašanjih je dejal, da sedanja italijanska stvarnost še vedno zahteva prisotnost demokratične politične sile, ki temelji in se sklicuje na krščanske ideale in te ideale skuša uresničiti v sedanji družbi. Te politične sile — je nadaljeval Moro — ne družita nobena avtoriteta in noben privilegij, ker ni nič drugega kot svobodno združenje oseb, ki jih označuje tudi dejstvo, da pripadajo določeni ideologiji. Prav zaradi vrednot, na katere se sklicuje, je demokristjanska stranka — po mnenju ministrskega predsednika — mogla postati glavna sila italijanske demokracije in kot takšna tudi navezati politične stike s socialisti.

Predsednik je potrdil veljavnost sredinsko-leve politike, ker je znala povezati vse tiste politične sile, ki so sposobne sedanjo nemirno in novosti željno družbo voditi v znamenju svobode in socialnega napredka. Sredinsko-leva koalicija je bila zato edina možna politična alternativa ne samo v tej zakonodajni dobi, temveč bo aktualna tudi po državnozborskih volitvah.

NIKAKRŠNO SODELOVANJE S KOMUNISTI

Moro je odklonil kakršnokoli obliko sodelovanja na vladni ravni s komunistično opozicijo, ker bi to »ne doprineslo niti ideji niti sredstev, s katerimi bi Italija lahko postala bolj bogata, svobodna, moderna in pravična«. Sredinsko-leva večina mora sicer ohraniti korektne odnose z opozicijo, ker to zahteva demokratična metoda, vendar mora samostojno nadaljevati svojo pot.

O zunanji politiki je predsednik vlade potrdil veljavnost Atlantskega zavezništva, ker to daje Italiji občutek varnosti. Hkrati pa je poudaril, da je Italija kljub tej zunanje politični izbiri mogla med prvimi navezati trgovinske in druge stike z vzhodnimi državami, kar se bo nadaljevalo tudi v bodočnosti.

S tem govorom je torej Aldo Moro dejansko odprl volilno kampanjo in nakazal splošni program, s katerim se bo njegova stranka — in najbrž tudi vsa sredinsko-leva koalicija — predstavila sredi prihodnjega leta italijanskim volivcem.

in ganljiv spomenik svetosti Življenja, ki pride vedno iz božjih rok. In tudi ne življenja vseh tistih naših ljudi, ki so bila doždevno nesmiselno žrtvovana za ideale, ki so jim bili dragi, za ideale domovine, svobode, pravičnosti in boja proti temu ali onemu totalitarizmu. Mnogo tisoč trupel slovenskih ljudi, ki so padli za te ideale, trohni še vedno brez krščanskega pokopa v slovenski zemlji, v gozdovih in hribih, kjer so padli. Tudi nanje se spomnimo na dan vseh vernih duš. Umrlí so zato, ker so verovali v svoje ideale. Zato prižgemo eno izmed lučk na grobu svojih dragih ali katerem koli tujem grobu tudi v njihov spomin.

Dneva vseh svetih in vseh vernih duš naj nam mineta v tem zbranem razpoloženju.

RADIO TRST A

• NEDELJA, 5. novembra, ob: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu; 10.15 Poslušali boste... Od nedelje do nedelje na našem valu; 11.15 Oddaja za najmlajše: »Beli očnjak«, Napisal Jack London, prevedel Pavel Holeček, dramatisirala Desa Kraševc; 12.00 Nabožna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj...; 14.30 Sedem dni v svetu; 14.45 »Antigona«, tragedija v treh dejanjih, napisal Dominik Smole. Igra R.O., režira Jože Peterlin; 17. Prijatelj zborovskega petja; 18.30 Iz pesniških gajev: »Igor Torkar«, pripravil Marko Kraš; 20.30 Iz slovenske folklorne: Poklici: »Pr' uoglarjih«, pripravila Lelja Rehar; 21.30 Vaški ansamblji; 22.10 Sodobna glasba.

• PONEDELJEK, 6. novembra, ob: 12.10 Pomenek s poslušavkami; 13.30 Priljubljene melodije; 17.20 Ne vse, toda o vsem; 18.00 Zbor Sikstinske kapele pod vodstvom Lorenza Perosija; 19.30 Moj prosti čas; 20.50 Kulturni odmevi; 22.30 Slovenski solisti. Baritonist Samo Vremšak, pri klavirju Jakob Jež. Samospevi Miroslava Vilharja, Frana Gebriča, Matija Bravničarja, Jakoba Ježa in Sama Vremšaka

• TOREK, 7. novembra, ob: 12.00 Iz slovenske folklorne: Poklici: »Pr' uoglarjih«, pripravila Lelja Rehar; 17.20 Slovensčina za Slovence — pripravil prof. Martin Jevnikar; 17.40 Dr. Danilo Sedmak: Osnove psihologije: »Predstavljanje«; 17.50 Ljudske pesmi v izvedbi zbora »Vinko Vodopivec« pod vodstvom Antona Nanuta; 18.30 Koncertisti naše dežele. Pianist Gabrijel Devetak, Giovanni Battista Serini: Sonata v e duru; 19.10 Plošče za vas, quiz oddaja; 20.35 Janez Krstnik Novak: »Figaro«, glasba za komedijo »Ta veseli dan« ali »Matiček se ženi«. Komorni orkester Slovenske filharmonije vodi Bogo Leskovic.

• SREDA, 8. novembra, ob: 12.10 Brali smo za vas; 13.30 Glasba iz filmov in revij; 17.20 Odvetnik za vsakogar, pravna posvetovalnica; 18.00 Zborovske skladbe Danila Bučarja: Poglavlja iz glasbene zgodovine, pripravlja Andrej Rijavec; 19.10 Zdravniška posvetovalnica, pripravil dr. Rafko Dolhar; 20.35 Simfonični koncert. V odmoru (približno ob 21.10) Za vašo knjižno polico.

• ČETRTEK, 9. novembra, ob: 12.10 Znanost in tehnika; 17.20 Pregled zgodovine italijanskega slovstva: Marija Kacin: »Giovanni Boccaccio«; 17.30 Polifonski goriški zbor pod vodstvom Cecilie Sešizzi; 18.30 Sodobni slovenski skladatelji. Ubald Vrabec: Punt, kantata za bas, mešani zbor in orkester. Ignacij Ota (instrumentacija Oskarja Kjuder): Moji zemlji, kantata za tenor, zbor in orkester. Orkester Glasbene Matice iz Trsta, mešani zbor »Jacobus Gallus« iz Trsta in zbor »Vasilij Mirk« s Proseka in Kontovela vodi Oskar Kjuder; 19.10 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše; 20.35 »Zaprta vrata«. Radijska drama, napisal Jose Fernando Dicenta, prevedel Franc Jeza, igra R.O., režira Stana Kopitar; 21.25 Jazzov kotiček.

• PETEK, 10. novembra, ob: 12.10 Gospodinja nakupuje, pripravila prof. Tone Penko; 13.30 Glasbeno potovanje okoli sveta; 17.20 Ne vse, toda o vsem; 19.10 Novele XX. stoletja: Italo Calvino: »Zivalski gozdi«, prevod Franca Jeze; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Koncert operne glasbe; 22.15 V svetu jazz; 22.45 Nežno in tiho.

• SOBOTA, 11. novembra, ob: 12.00 Kulturni odmevi; 14.45 Poeta: Elda Viler in Claudio Villa; 15.00 Glasbena oddaja za mladino; 16.00 Avtoradio — Oddaja za avtomobiliste; 16.15 Pregled slovenske dramatike, pripravila Jože Peterlin in Josip Tavčar. Prva oddaja. Slovensko ljudsko gledališče srednjega veka. Odlomki iz »Skofičloškega nasiona« očeta Romualda iz Štandreža in »Igra o izgnanem sinu« Andreja Šusterja Drabosniaka; 17.20 Dialog — Cerkev v sodobnem svetu; 17.40 Otrokov pravljinski svet: »Lisica zvitorek«, ljudska italijanska; Zbor »Emil Adamič« iz Ljubljane pod vodstvom Marka Muniha; 19.10 Družinski obzorik; 20.35 Teden v Italiji; 20.50 »Tri in ena — Sobotni variete«, besedilo Danila Lovrečiča; 21.20 Vabilo na ples; 22.20 Za prijeten konec tedna.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak • Glavni urednik: Engelbert Besednjak • Odgovorni urednik: Drago Legiša • Tiska tiskarna »Graphia« — Trst, ulica Sv. Frančiška 20 — telefon 29.477

Položaj v Izraelu in okrog njega

Po najnovejših novicah se je položaj ob Sueškem prekopu nekoliko umiril in vojna nevarnost se je spet oddaljila, četudi je predsednik izraelske vlade Eškol izjavil, da je Izrael pripravljen na vse, tudi na novo vojno. Zdi se pa, da Arabci niso sposobni novega vojnega napora, četudi so jim Sovjetska zveza in nekatere druge komunistične države preskrbele novo orožje. Arabske vojske so zaradi poraza še preveč demoralizirane in likvidacija maršala Amerja in proces, ki ga pripravljajo skupini višjih častnikov v Egiptu, sta le še prispevala k tej demoralizaciji.

KAKO POVEČATI ŠTEVILO JUDOVSKEGA PREBIVAVSTVA?

Casnikarji in potniki, ki so v zadnjem času obiskali Izrael, pripovedujejo, da je tam življenje čisto normalno in da ni nikake vojne psihoze, četudi je Izrael pripravljen. Življenje se odvija mirno in tudi velik del arabskega prebivavstva lojalno sodeluje z oblastmi. Pri nekem nedavnem izraelskem prazniku je bilo opaziti, da so Arabci prodajali na ulicah oljčne vejice za ta praznik.

Izraelsko vlado skrbi samo vprašanje, kako čimprej povečati število izraelskega prebivavstva, da bo postalo razmerje med številom izraelskega in arabskega prebivavstva spet ugodnejše. Judje vabijo v Izrael judovske naseljence iz Evrope in Amerike. Toda Judov po svetu ni več zelo veliko, zaradi hitlerjanskih pokolov. Radi pa bi dosegli tudi čimvečjo rodnost s podporo številnim družinam. Judovske družine v Izraelu imajo že zdaj povprečno veliko otrok, tudi po osem in več. Visoka rodnost

je značilen pojav pri vseh kolonizacijskih narodih, ki bi radi čimprej obljudili kako deželo.

JERUZALEMA NE DAJO

V egiptovskih pristanih se mudi te dni »v gosteh« sovjetsko vojno ladje, vendar menijo politični opazovalci, da namen tega vojnega obiska ni v tem, da bi podpihoval Arabce k novi vojni proti Izraelu, ampak hočejo Sovjeti s tem le izvajati pritisk na Združene države.

V Združenih narodih se pripravlja obširna debata o položaju na Bližnjem vzhodu, vendar U Thant in mednarodni politični krogi niso optimisti glede izida te debate. Menijo, da z njo ne bo mogoče rešiti krize, ki jo je povzročila arabsko-izraelska vojna. Izrael vztraja pri zahtevi po direktnih pogajanjih z arabskimi državami in odločen je tudi, da ne da več iz rok starega dela Jeruzalema in del drugega ozemlja, ki ga je zasedel in ki je spadalo k nekdanji Judeji, domovini izraelskega naroda, in je nujno potrebno za skrajšanje izraelskih meja in varnost nove države. Glavna arabska zahteva nasproti Izraelu pa je prav v tem, da je treba »odpraviti posledice izraelskega napada«, to je, da bi moral Izrael izprazniti vsa zasedena ozemlja.

Tega Izrael nikakor ne bo storil in zato je pričakovati, da bo ostalo stanje še dolgo takšno, kakršno je — če ne bo prišlo vmes kaj nepredvidenega, kajti v takih primerih je treba vedno računati z možnostjo izbruha kakih nepreračunljivih strasti in kompleksov.

Spričo vsega tega se zdijo novice o pripravah za nov spopad ob Suezu nekoliko pretirane. Nujnega razloga za to ni.

Prizadevanje za pravične pokojnine v Sloveniji

V Sloveniji ne potuhne zahteva po pravičnejših pokojninah za slovenske upokojence. Tisk je te dni dal novega poudarka tej zahtevi. »Delo« je prineslo v soboto, uvodnik, v katerem je rečeno, da postaja to tudi politično vprašanje. Precejšen del upokojencev ima namreč mnogo prenizke pokojnine, čemur je kriv zvezni zakon, ki izenačuje pokojnine po vsej državi, četudi je delovna storilnost v Sloveniji približno še enkrat večja kakor v nekaterih deželah na jugu države in so tudi življenjski stroški v Sloveniji večji.

Odgovorni slovenski politični krogi in listi zahtevajo, naj bo Sloveniji (in sploh vsem republikam) dovoljeno, da same odločajo o višini pokojnin iz sredstev socialnega zavarovanja in da smejo v ta namen tudi same predpisovati socialne dajatve. Temu se upirajo birokratski krogi v Beogradu, ki bi hoteli, da je socialna politika popolnoma poenotena za vso državo. Ta spor traja že precej dolgo, toda v Sloveniji bi ga radi čimprej rešili s popravkom zvezne zakonodaje v tem pogledu, kajti mnogi ljudje sploh ne morejo živeti brez tuje pomoči ob prenizkih pokojninah in zato se pojavlja tudi politično nezadovoljstvo, kot naglašajo slovenski predstavniki in listi. Slovenija sili, da bi bil ta spor rešen v pozitivnem smislu že pred koncem leta, vendar je malo verjetno, da se bo to zgodilo že letos. Gotovo pa je, da Slovenija v tem ne more popustiti.

V slovenskih listih se pojavljajo pisma

upokojencev, ki sprašujejo, kako naj vendar živijo, npr. s pokojnino 45.000 dinarjev na mesec. Navezani so na pomoč svojih otrok, ki pa morajo skrbeti tudi zase in za svoje družine. Poleg tega so pokojnine zaradi različnih predpisov v različnih razdobjih zelo različne. Tako imajo npr. primere, da ima bivša čistilka čez 100.000 dinarjev pokojnine, bivši profesor pa okrog 60.000.

—0—

UTRUJENOST NAD VOJNO V VIETNAMU

Ameriški podpredsednik Humphrey je te dni na obisku v Južnem Vietnamu, da se je udeležil ustoličenja novega predsednika Thieuja, hkrati je obiskal nekatere ameriške postojanke v deželi. Zanimivo je, da je dal pri tem nekaj izjav, ki izražajo željo po skorajšnjem koncu vojne v Južnem Vietnamu. Podobno se je izrazil tudi predsednik Thieu.

Vse to kaže, da začenjajo čutiti Američani naveličanost nad nesmiselno vojno v Južnem Vietnamu in to tudi uradni krogi in ne le javnost.

TEDENSKI KOLEDARČEK

- 5. novembra, nedelja: Zahar, Emerik
- 6. novembra, ponedeljek: Lenart, Ratislav
- 7. novembra, torek: Zdenka, Engelbert
- 8. novembra, sredo: Bogomir, Bogo
- 9. novembra, četrtek: Nevenka, Orest
- 10. novembra, petek: Andrej, Golobica
- 11. novembra, sobota, Martin, Davorin

Napredek v Perziji

Razkošje, ki si ga je privoščila perzijska monarhija ob kronanju šaha in njegove žene pretekli teden, vzbujajo še vedno nekoliko plemičnih odmevov, posebno v zahodnih političnih krogih, glede na to, da je Perzija kljub svojemu petroleju revna država, komaj na začetku svojega razvoja. Tri četrtine prebivalstva še ne zna brati in pisati in povprečni narodni dohodek je še zelo nizek, okrog 180.000 lir letno. Kljub temu so izdali za praznovanje kronanja milijarde in milijarde. Samo za slavnostno razsvetljavo Teherana je šlo milijardo lir.

Zahodnjaki, ki so se mudili tiste dni v Teheranu, so računali, koliko šol bi se dalo zgraditi za tisti dozdevno nekoristno potrošeni denar. Toda v resnici je vzhodnjaška miselnost drugačna od zahodne. To razkošno praznovanje je potrdilo nacionalno samozavest Perzijcev in jim je hkrati pomenilo tudi izraz njihovega zaupanja v bodočnost in razvoj, češ »glede na to, kako se razvijamo in česa smo sposobni, si lahko privoščimo tudi tako enkratno razkošje«.

Kronanje je pomenilo tako tudi konec enega obdobja v modernizaciji Perzije, obdobja, ki je bilo tudi brez zunanje revolucije zelo dinamično. V zadnjih petih letih so prišli kmetje do lastne zemlje, z veliko-potezno agrarno reformo; prej so posedovali zemljo v glavnem šah in veleposestniki, plemenski poglavarji. Šah je prostovoljno odstopil svojo zemljo in tako se tudi

drugi veleposestniki niso mogli dosti upirati. Vse to je potekalo brez prelivanja krvi, četudi s hudimi polemikami, zlasti s strani komunistov in drugih skrajno levih skupin, ki bi rajši izvajale te reforme v obliki socialistične revolucije.

Perzija pa se začela tudi industrializirati in v zadnjih petih letih je bilo postavljenih nekaj velikih tovarn, v glavnem z ameriško in sovjetsko pomočjo. Posebno vzhodne države pomagajo Perziji pri industrializaciji s krediti in opremo ter tehniki, po zelo ugodnih pogojih. V okolici Teherana grade mnogo novih tovarn. Angleži pa grade iz Perzijskega zaliva do sovjetske meje velik naftovod, po katerem bo tekla perzijska nafta v Sovjetsko zvezo. Zahodne ev-

ropske države pomagajo k boljši perzijski bodočnosti zlasti s tem, da dajejo stipendije za študij na svojih univerzah mnogim perzijskim študentom.

Kulturni napredek gre vstric gospodarskega, vendar je dežela še zelo zapredena v svoje mohamedanske in azijske tradicije. Mnoga dekleta v Teheranu hodijo že v »minikrilih«, v okoliških vaseh pa nosijo ženske še tradicionalna ogrinjala in ženska še daleč ne uživa vseh državljanskih pravic. Farah Diba je prva perzijska kraljica, ki je bila kronana v vsej mnogotisočletni perzijski zgodovini, in to bo nedvomno pripomoglo k povečanju ugleda ženske v javnem življenju. Napredek gre včasih tudi poteh, ki se zdijo paradokсне, in že davno se je izkazalo, da dozdevno najkrajše poti v napredek mnogokrat v resnici niso niti kratke niti lahke.

Avtocesta Šent Ilj - Ljubljana

Namesto cesti Gorica-Ljubljana bo dala slovenska republika po najnovejših poročilih prednost cesti Šent Ilj - Ljubljana. Ta cesta bo podaljšek avto ceste Gradec - Šent Ilj, ki jo nameravajo zgraditi Avstrijci, oziroma razširiti, tako da bo imela štiri cestišča. Cesta Šent Ilj bo prava avto-cesta in bo približno za 10 km skrajšana glede na sedanjo cestno zvezo med Šent Iljem in Ljubljano, ker bo obšla nekatere najhujše ovinke, posebno med Mariborom in Celjem.

EVROPSKA PROMETNA ŽILA

To bo hkrati važna evropska prometna žila. Pomenila bo eno izmed cest, ki bodo povezovalle srednjo in vzhodno Evropo z Jadranskim morjem in Italijo. Ta cesta bo predstavljala najkrajšo cestno prometno zvezo za turiste iz avstrijske Štajerske in vse vzhodne Avstrije, ki bi radi na morje in v Italijo (preko Trsta), prav tako pa tudi za turiste iz Češkoslovaške in še iz nekaterih drugih vzhodnih držav. Res je, da iz teh držav zdaj še ni velikega tujskega prometa na Zahod in proti Jadranskemu morju, vendar se ta promet s sprostitvijo življenja v teh državah iz leta v leto veča. Računa pa se lahko, da bo v kakih desetih letih zavzel zelo velik obseg.

Računajoč že sedanji tranzitni avtomo-

bilski promet v Sloveniji in še ta novi tok vozil s severovzhoda bo pomenila Slovenija eno samo velikansko prometno križišče, kar bo seveda v vsakem pogledu tudi v prid njenemu turizmu in gospodarstvu na splošno, zlasti terciarnim dejavnostim, trgovini, tehničnim uslugam, gostinstvu itd.

USMERJANJE PROMETA PROTI KOPRU

Nova cesta Šent Ilj - Ljubljana pa bo nedvomno usmerjala tudi promet tovarnjakov proti slovenskemu pristanu Kopru. Pričakovati je, da bo avto-cesta nato v najkrajšem možnem času podaljšana do Kopra, kajti sedanja cesta med Ljubljano in Koprom je že zdaj preobremenjena in preozka za reke vozil, ki se zlivajo v obe smeri.

Kot znano, je bila te dni dograjena tudi železnica Prešnica - Koper. Dolgo so jo gradili, ker ni bilo denarja, toda končno sta slovenska republika in slovensko gospodarstvo kljub gospodarski krizi in reformi, ki zahteva največje varčevanje, vendarle zmogla velik finančni napor. Vsa Slovenija se veseli tega uspeha. Zdaj je Koper kot največji slovenski pristan povezan tudi z železnico s svojim zaledjem in to je začetek njegovega naglega vzpona v velik evropski pristan.

BEATIFIKACIJA DVEH PAPEŽEV

Prejšnji teden so odprli v Vatikanu postopek za proglasitev blaženim dveh papežev, Pija XII. in Janeza XXIII. Prišteti med blažene je prva stopnja. Postopek, ki ga izvaja posebna komisija teologov, je zelo zapleten in dolgotrajen. Člani komisije, zlasti takoimenovani promotor, morajo do pičice preučiti kandidatovo življenje, vsa njegova dela, spise, pisma do najmanjših papirčkov. Nato morajo ugotoviti, ali so se na priprošnje blaženega zgodili vsaj štirje čudeži.

Zato ni tudi nič čudnega, da mine pol stoletja, preden proglasi papež koga za svetnika.

Nürnberg „železna devica“

Bram Stoker — Prevedel F. J.

1

V tistem času Nürnberg še ni bil tako turistično mesto, kot je postal pozneje. Večina potujočega občinstva se je malo menila zanj. Moja žena in jaz sva bila takrat na poročnem potovanju, poročena šele dva meseca, in sva si že nekoliko želela družbe. Zato nisva imela nič proti, ko sva se na postaji v Frankfurtu seznanila z nekim Američanom, ki je dejal, da se piše Elias P. Hutcheson in da je doma iz Maple Tree Countyja v Nebraski, ter namignil, da bi se nama rad pridružil, češ da ga spravlja dolga potovanja, če je sam, v otožnost. Pozneje sva z ženo ugotovila, da sva hotela pri tem oba pokazati nekoliko obotavljajanja, da bi se ne zdelo, da ga prerada

sprejmeva v družbo, ker bi to ne bilo ravno laskavo za prve izkušnje najinega zakonskega življenja. Toda to ni prišlo do učinka, ker sva začela oba hkrati govoriti in sva oba hkrati nadaljevala. Vsekakor zdaj to ni več važno: dejstvo je, da se nama je Elias P. Hutcheson pridružil, in čudno, oba z Amelio sva ugotovila, da je to dobro vplivalo na naju. Namesto da bi se še naprej prepirala, sva ugotovila, da je navzočnost tretjega človeka vplivala na naju tako, da sva izkoristila vsako priložnost, se stisnila v kakšen kot in se ljubkovala. Amelia celo pravi, da od tedaj svetuje, na osnovi tiste najine izkušnje, vsem svojim mladim prijateljicam, naj vzamejo s seboj

na poročno potovanje kakega prijatelja ali prijateljico.

Tako se je zgodilo, da smo se skupno znašli v Nürnbergu in si ga ogledovali. Uživala sva pripombe najinega prekooceanskega prijatelja, ki se je zdel, kot da je stopil naravnost iz kakega pustolovskega romana, toliko vsega je bil že doživel. Prav za nazadnje pa smo si prihranili obisk gradu. Ko smo se končno povzpeli na grajski hrib, smo se počasi sprehajali ob zunanji strani grajskega obzidja, ki je zavarovano na vzhodni strani od zelo globokega in širokega jarka. Nürnberg je imel srečo, da ni bil nikoli požgan od sovražnika, drugače bi danes gotovo ne bil arhitektonsko tako dobro ohranjeno mesto. Grajska trdnjava že stoletja ne služi svojemu namenu in vrtočje grajskega hriba prekrivajo vrtovi in sadovnjaki, v katerih je videti tudi prav visoka drevesa.

(Dalje)

Tržaškega

Nabrežina:

10 MILIJONOV ZA SPORTNE NAPRAVE

Občinska uprava je na osnovi posebnega deželnega zakona svoj čas zaprosila deželno upravo za prispevek, s pomočjo katerega namerava preurediti športno igrišče v Nabrežini in hkrati sezidati novo telovadno dvorano. Dela so predvidena za skupni izdatek 30 milijonov lir, in sicer 10 milijonov za športno igrišče ter 20 milijonov za telovadno dvorano.

Te dni je občina prejela od dežele sporočilo, da ji je bilo nakazanih skupno 10 milijonov (4 za igrišče in 6 za telovadnico). Uprava mora zdaj proučiti, kako najti ostala sredstva za izvedbo programa. Obstaja pa tudi možnost, da se nakazani prispevek potroši za izvedbo samo enega dela.

Zveza z jugoslovanskim Krasom

Slovensko gospodarsko združenje iz Trsta se je pred nedavnim obrnilo na nabrežinskega župana s prošnjo, naj posreduje, da bi avtobusi mednarodne proge Nova Gorica - Komen - Trst ponovno vozili skozi Nabrežino, s čimer bi se spet zagotovila avtobusna zveza med spodnjim jugoslovanskim Krasom in Nabrežino. Že več časa so namreč ti avtobusi vozili z obmejnege prehoda pri Gorjanskem naravnost v Trst (skozi Bajto in Gabrovec). Župan je naredil posebno vlogo na pristojne oblasti in te dni dobil odgovor, da je vloga pozitivno rešena, ker je dobila pristanek mešanega italijansko-jugoslovanskega odbora za maloobmejni promet, ki je pred kratkim zasedal na Reki.

† JOSIP DEVETAK

V torek se je v Nabrežini za vedno poslovil od tega sveta 80-letni domačin Josip Devetak. Pokojnik ni bil znan samo v svoji rojstni vasi, temveč tudi v širši okolici, saj je bil dolga desetletja kapelnik nabrežinske godbe, katere vodstvo je šele pred kratkim, ko mu je zdravje začelo hudo pešati, prepustil mlajši moči. Če se ne motimo, je taktirko zadnjič vzel v roke ob letošnji nabrežinski vinski razstavi, ko je godbeno društvo obhajalo 70-letnico svojega obstoja.

Josip Devetak se je posvetil glasbi že v mladih letih. Glasba mu je pomenila notranje veselje, razvedrilo, užitek in plemenito duhovno oplajanje. Pod njegovim vodstvom je godbeno društvo srečno šlo skozi vse viharje in si pridobilo velik ugled.

Pokojnik se je seveda posvečal temu udejstvovanju v prostem času, kajti njegov poklic je bilo klesarstvo, v katerem je bil priznan mojster. Po drugi svetovni vojni je bil zato več let strokovni učitelj na nabrežinski strokovni šoli. Z njegovo smrtjo je naša ožja in širša okolica zgubila plemenitega, razgledanega in bistrega moža, zavednega in premočrtnega Slovenca ter demokarta, ki so ga vsi spoštovali.

Naj mirno počiva v domači zemlji, za katere kulturni in narodni napredek je gotovo prispeval več kot »mu veleval je stan«. Gospe ženi, hčerki in vsem sorodnikom izrekamo pokojnikovi številni prijatelji globoko občuteno sožalje.

Sempolaj:

AVTOBUSNA ZVEZA JE ZAGOTOVLJENA

Zaradi večjih del na pokrajinski cesti med Nabrežino (postaja) in Sempolajem je pokrajinska uprava začasno ukinila promet po omenjeni cesti. S tem ukrepom pa je bila tudi ukinjena redna avtobusna zveza med vasmí Sempolaj, Praprot in Prečnik ter Nabrežino. Zato je nabrežinska občinska uprava sklicala v ponedeljek sestanek, na katerem so predstavniki avtobusnega podjetja, ki skrbi za krajevni promet, in občinski izvedenci proučili, kako ponovno vzpostaviti avtobusno zvezo med prizadetimi vasmí in Nabrežino. Na sestanku je bilo sklenjeno, da bodo zagotovili vsaj minimalno zvezo, pri čemer so upoštevali predvsem potrebe delavcev in dijakov nižjih in višjih srednjih šol.

Pokrajinska uprava bo v kratkem izročila prometu novo, široko in asfaltirano cesto med Bajto in obmejnem prehodom pri Gorjanskem. Dela, ki so skupno stala 120 milijonov lir, si je pred dnevi ogledal pokrajinski predsednik Savona. Ob tej priložnosti smo zvedeli, da bo pokrajinska uprava po naročilu svojega predsednika postavila ob cesti tudi dvojezične napise.

Te dni so se zaključila tudi dela na pokrajinski cesti Sempolaj-Prečnik-Mavhinje-Sesljan. Tudi ta cesta je zdaj vsa asfaltirana.

† LEOPOLD ZAVADLAV

Težko nam je bilo pri srcu, ko smo v torek zvedeli, da je na svojem domu v Sempolaju tiho, iznenada preminil upokojeni postajenačelnik Leopold Zavadlav. Vedeli smo sicer, da zlasti v zadnjih letih ni bil pri najboljšem zdravju, vendar si nismo mogli predstavljati, da se bo tako hitro in za vedno od nas poslovil. Se vedno imamo pred očmi njegovo visoko, elegantno postavo, še vedno slišimo njegovo mirno, preudarno besedo, še vedno občudujemo njegovo veliko skrb, njegovo vztrajno prizadevanje in zanimanje za vse dogajanje v njegovi ožji in širši okolici.

Pokojni Zavadlav, ki se je rodil pred 70 leti, je bil sin železničarja in si je tudi sam v mladih letih izbral ta poklic. Bil je najprej uradnik in naposled napredoval do postajenačelnika. Med fašistično diktaturo je bil zaradi svojega slovenskega porekla in prepričanja premeščen v notranjost države, od koder se je vrnil šele po osvoboditvi leta 1945. Postal je postajenačelnik v Nabrežini, a samo za nekaj let, kajti ponovno je postal žrtev nacionalističnih spletk in bil eden redkih Slovencev, ki so pod angloameriško upravo bili zaradi zvestobe svoji narodnosti spet premeščeni v notranjost države. Ko je bil upokojen, si je sezidal svoj dom v Sempolaju in tu užival za služeni pokoj.

Naj plemenitemu rojaku sveti večna luč. Hčerka dr. Dini in prof. Sonji ter sorodnikom izrekamo ob tej uri žalosti globoko občuteno sožalje.

—0—

Nabrežinski prijatelji in učenci prof. Erminija Ambrozeta, ki se je prejšnji teden ponesrečil pri avtomobilski nesreči pri Tolminu, mu iskreno želijo, da bi čimprej ozdravel in se čimprej vrnil v njihovo sredo.

JESEN NA KRASU

Jesen je, kot znano, na Krasu najlepši letni čas. Kraška pokrajina zažari v rdeči barvi rujevega grmičja. Skozi razredčeno grmovje se zasvetijo bele skale. Ob bližajočih se korakih plane iz grmovja velik zajec ali plašna srna. Slišati je strele lovcev; poki se razlegajo daleč čez odprto pokrajino. V daljavi se odražata od neba obrisa repentaborske cerkve in Nanosa.

Naše kraške vasi niso nikoli tako domačnostne in prikupne kakor prav v teh dneh. Otroški krik odmeva daleč v gmajno. Po vaški stezi se važno zibljejo k napajališču rejene plemenske krave. Zvečer posedajo možaki v gostilnah in modrujejo o politiki in vaških zadevah. Za obiskovavce pa so naše kraške gostilne v jeseni vabljive zlasti zaradi divjačine, ki jo znajo pripraviti naše kuharice na izvrstne načine. To je sveža

Naročnike, ki še niso poravnali naročnine, opozarjamo, naj to store čimprej. Poravnajo jo lahko ali na upravi lista ali po poštni položnici, ki jo dobe na vsakem poštnem uradu.

Uprava

divjačina, ki so jo ustrelili komaj nekaj ur prej domačini lovci na gmajni. Le redko se more upreti skušnjavi, da si privoščijo porcijo divjačine, če ga zanese te dni v kako našo kraško gostilno.

Sv. Križ:

SMRT UGLEDNEGA MOŽA

V torek smo spremili k večnemu počitku na domače pokopališče 72-letnega Mirka Dovšaka. Pokojnik je bil ugleden naš vaščan in je užival povsod veliko spoštovanje. Dolgo let je bil glavni knjigovodja pri nekdanjem znanem nabrežinskem kamnoseškem podjetju Caharija. V zadnjih letih je bil zaposlen v Trstu. Naj v miru počiva. Sorodnikom izrekamo globoko sožalje.

NOVE TELEFONSKE STEVILKE V DEVINU

Telefonska družba SIP je zgradila novo telefonsko centralo v Devinu in s tem omogočila okrepitev omrežja do 1000 telefonov na področju Devina, Stivana in Medje vasi. V tej zvezi veljajo od sobote, 28. t. m., na tem področju nove telefonske številke. Dosedanjim številkam je treba dodati štev. 1. Namesto stare številke n. pr. 20890 zavrtiš odslej: 208190. Imamo torej 6 števil na mesto dosedanjih 5.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

KULTURNI DOM

JUBILEJNA SEZONA 1967-68

V mali dvorani Kulturnega doma

ZA PROSLAVO STOLETNICE

SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA IN JAKE STOKA

Jaka Stoka

»ANARHIST«

(Burka v dveh dejanjih)

v petek, 3. novembra, ob 21. uri

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma. Rezervacije na tel. 73-42-65

SREČANJE Z NOVIM NADŠKOFOM

V nedeljo, 29. oktobra, se je novi goriški nadškof msgr. Cocolin srečal s slovenskimi verniki svoje nadškofije. Srečanje je priredila Duhovska zveza. Novemu nadpastirju so se v cerkvi sv. Ignacija na Travniku najprej poklonili slovenski duhovniki. V njihovem imenu je spregovoril nadškofijski kancler msgr. dr. Rudolf Klinec, ki je med drugim poudaril veselje svojih slovenskih sobratov nad dejstvom, da je bil za najvišjega duhovnega pastirja v goriški nadškofiji po dolгих letih ponovno izbran domačin, ki dobro pozna ljudi in razmere. Izrazil je tudi vdanost slovenskih duhovnikov svojemu duhovnemu voditelju ter potrdil voljo po popolnem sodelovanju.

Nadškof msgr. Cocolin se je v lepi slovenščini toplo zahvalil za prijazne besede in med drugim naglasil, da bo naredil vse, kar je v njegovi moči, da bo zadoščeno potrebam in zahtevam slovenskih vernikov in duhovnikov. Sledil je slovesen blagoslov. Pobožnosti se je udeležilo veliko slovenskih vernikov, tako da je bila prostorna cerkev skoraj nabito polna.

Kmalu nato so slovenske katoliške organizacije priredile v Katoliškem domu slovesno akademijo na čast novemu nadpastirju. Poleg skoraj vseh slovenskih duhovnikov goriške nadškofije so se akademije udeležili predstavniki občin, med njimi goriški župan Martina, župani iz Števerjana, Sovodenj in Nabrežine, deželni svetovalec Skerk, goriški občinski odbornik Sfiligoj, svetovalec Bratina ter Bratuž, pokrajinski svetovalec Kranner, zastopniki slovenskega šolstva ter predstavniki mnogih slovenskih kulturnih organizacij.

Na akademiji je najprej nastopil združeni moški pevski zbor ter pod vodstvom Iva Kralja zapel pozdravno pesem. Sledili so nastopi zborov iz Doberdoba in Štandreža, govor dr. Antona Kacina, ki je nadškofa pozdravil v imenu Zveze slovenskih katoliških prosvetnih organizacij in orisal njihovo delovanje ter potrebe in nerešena vprašanja slovenske manjšine na cerkvenem in posvetnem področju. Nadškofa so še pozdravili zastopniki mladine, predstavnik slovenskih krščanskih delavcev Ivan Brecej, predstavnik slovenskih kmetov Stanislav Klanjšček, zastopnica slovenskih žena ter mater ga. Brajnikova in predstavnik Slov. skupnosti Skerk. Zadnji je spregovoril občinski odbornik Sfiligoj, ki je prinesel pozdrav goriškega župana Martine, kateri je

zaradi drugih obveznosti moral predčasno zapustiti dvorano.

Ko je stopil na oder msgr. Cocolin, ga je nabito polna dvorana pozdravila z dolgim ploskanjem. Nadškof je najprej izrazil svoje veliko veselje, da se je lahko srečal s slovenskimi verniki ter se toplo zahvalil prirediteljem, govornikom in pevskim zborom. Pravi val navdušenja pa je povzročil, ko je dejal, da v slovenskem petju čuti tudi utrip svoje furlanske duše. Kratko je nato orisal glavne smernice svojega delovanja, ki bo težilo predvsem za tem, da bi verniki obeh narodnosti ob spoštovanju njihovih jezikovnih in narodnostnih značilnosti mogli živeti v bratskem in krščanskem sožitju.

Njegove besede so bile v dvorani sprejete z dolgim aplavzom. Akademija se je zaključila z nastopom mešanega pevskega zbora »Lojze Bratuž« (dirigent Stanko Jericijo), moškega zbora »Fantje izpod Grmade« (dirigent Ivo Kralj) in moškega zbora »Mirko Filej« iz Gorice (dirigent Zdravko Klanjšček).

V mali dvorani Katoliškega doma je bila nato zakuska, med katero se je msgr. Cocolin osebno spoznal in pogovoril s posameznimi gosti.

Prejeli smo:

ZADEVA ŠOLSKEGA POSLOPJA

V zvezi z glasovi o izbiri kraja in zidavi novega šolskega poslopja za višje slovenske srednje šole v Gorici ter o pobudi nekaterih političnih skupin, ki se zavzemajo za to ali ono izbiro kraja, je sprejel odbor Sindikata slovenskih šolnikov v Gorici na svoji seji dne 27. oktobra t. l. sledeče sklepe:

obžaluje, da politične skupine in izvoljeni predstavniki, ki se s tem vprašanjem

ukvarjajo, niso vprašali v tej zadevi za mnenje tudi šolskega sindikata, ki je pooblaščen govoriti v imenu slovenskih šolnikov v Gorici;

ugotavlja, da je iz pedagoških in praktičnih vzrokov potrebno, da se v Gorici ohranita dve ločeni šolski središči za potrebe slovenskih šolarjev in dijakov, in sicer v južnem delu mesta za en otroški vrtec, eno osnovno šolo in za nižjo srednjo šolo; prostori za drugi vrtec, za drugo osnovno šolo, za učiteljske in gimnazijolicej pa naj bodo v severnem delu mesta; ugotavlja, da je bilo postavljeno vprašanje izbire prostora pred javnost kar aenadno in brez možnosti za stvaren daljši razgovor;

s tem v zvezi izraža odbor svoj pristanek na predlagano lokacijo v bližini ulice Campi, če ni drugega ustreznjšege prostora. Gorica, 27. oktobra 1967

Odbor Sindikata
slovenskih šolnikov v Gorici

MISIJONSKA NEDELJA

V nedeljo so obhajali tudi slovenski verniki misijonsko nedeljo. Ob tej priložnosti je izšla tudi knjižica Misijonska nedelja 1967, ki so jo pokupili v velikem številu. Popoldne je bila na Travniku misijonska pobožnost z govorom Franca Jereba, predstojnika mirniskih lazaretov, ki je več let preživel v misijonih na Kitajskem.

Izredno zanimiv govor je imel tudi potem pri misijonski prireditvi v Katoliškem domu. Na sporedu je bila tudi igra »Kristusova mučenka«, ki jo je spretno napisal Srečko Gregorec na podlagi primera iz dejanj prvih krščanskih mučencev.

Precej dolgo in zahtevno delo so odlično podale članice Marijine družbe pod zelo ustreznim režiserskim vodstvom.

VI. memorial M. Filej 1967

LAHKA ATLETIKA: PRVI REZULTATI

Letošnji Memorial M. Filej, šesti po vrsti, se je začel. V soboto so bile na programu tekme prvega dneva. Najmlajši so jih že končali, naraščajniki in mladinci pa jih bodo nadaljevali v sredo 1. novembra dopoldne (vedno na šolskem stadionu v Gorici). Pridružila se jim bodo še dekleta, ki se bodo pomerila v teku 60 m, v skoku v višino in daljino in v metu krogle (prijavila so se že dekleta iz Nabrežine in Brega).

REZULTATI

Dečki (roj. 1953 in mlajši)

tek 60 m:

1. Rudi Nanut (1953) 9"1; 2. Ivan Plesničar (1954) 9"2; 3. Marjan Tommasi (1954) 9"3; 4. Peter Lovrišček (1954) 9"6; 5. Fabij Čevdek (1955) 9"7; 6. Jurij Kropic (1956) 9"9; 7. Karel Nanut (1955) 10"; 8. Niko Kocjančič (1954) 10"1; 9. Ivo Čevdek (1953) 10"5.

tek 1000 m:

1. Jurij Kropic 4'00"4; 2. Marij Marussi (1956) 4'26".

skok v višino:

1. R. Nanut 135 cm; 2. J. Plesničar 125 cm; 3. P. Lovrišček 125 cm; 4. F. Čevdek 125 cm; 5. Ivo Čevdek 105 cm.

met krogle 3 kg

1. R. Nanut 8,67 m; 2. M. Tommasi 7,97 m; 3. Ivo Čevdek 7,44m; 4. F. Čevdek 7,43 m; 5. K. Nanut 7,35; 6. N. Kocjančič 7,18; 7. I. Plesničar 7,10 m; 8. P. Lovrišček 6,87.

troboj (60 m, krogla, višina)

1. Rudi Nanut 1522 točk; 2. Ivan Plesničar 1310 točk; 3. Fabij Čevdek 1239 točk; 4. Peter Lovrišček 1210 točk; 5. Ivo Čevdek 780 točk.

NOGOMET

Nogometni turnir se bo začel dne 4. novembra t. l. ob 8.30 dopoldne na igrišču v Sovodnjah (kvalifikacijske tekme).

Namizni tenis

Tekmovanje v ping pongu bo od 6. novembra dalje v prostorih Katoliškega doma v Gorici. Tekmovali bodo posamezniki in ekipe. Vsaka ekipa sme imeti največ tri in najmanj dva igralca. Posamezniki bodo razdeljeni v dve kategoriji: mladinci (rojeni 1949 in starejši) in naraščajniki (1950 in mlajši). Ekipo lahko sestavljajo igralci obeh kategorij. Igra se na dva zmagana seta.

Čas vpisovanja je do torka, 7. novembra zvečer. Če bo število prijavljenih veliko, se bodo vršile najprej izločilne tekme. V takem primeru bo nositelja skupin določil organizacijski odbor takoj po koncu vpisovanja, z žrebom pa bodo določeni ostali člani skupine.

Tekme bodo sodili igralci; igralec, ki bo tekmo izgubil, bo moral soditi naslednjo tekmo.

Prve tekme se bodo začele dne 9. 11. ob 19.30 zvečer.

Nagrade: zmagovalna ekipa bo prejela prehodni pokal in medalje, medalje bodo dobila tudi druga ekipa (če bodo vsaj 3 moštva) in tretja ekipa (če bodo vsaj 4 moštva). Prvi trije iz vsake kategorije med posamezniki bodo prejeli medalje (veljajo enaki pogoji kot pri ekipnem tekmovanju).

Beneška Slovenija

Brdo: RIBJI TATOVI

Tatovom pride marsikaj prav. O taki tatvini, ki se je pripetila pred nekaj tedni v Njivici, pa še zlepa nismo slišali.

Domačin Lendaro je podjeten mož. Med drugim je daleč naokrog znan kot razumen ribogojec. V velikem ribniku, kakih sto metrov za hišo, je gojil posebno vrsto okusnih postrvi. Zaslužil je z njimi tudi lepe denarce.

Na veliko njegovo žalost pa jih nekaj časa ne bo več služil. Ko je nekega jutra šel k ribniku, da ujame nekaj prav tolstih postrvi za prodaj, je našel ribnik popolnoma prazen. Ponoči so prišli ribji tatovi in so polovili nad štiri stote njegovih postrvi. Odpeljali so jih kar s tovornjačkom. Ribji lastnik pa ima nad pol milijona lir škode.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Zanimiva slovenska revija

Te dni smo dobili v roke 7-8. številko revije »Kaplje«, ki izhaja v Idriji; njen glavni urednik je Jože Felc, odgovorni urednik Tomaz Pavšic, tehnični urednik pa Jože Čar (nedvomno je zasluga tega zadnjega, da ima revija kljub svoji skromnosti tako priključno ožjko, ki tudi s te strani kar vabi k oranju). V uredniškem odboru pa so poleg omenjenih tih še naslednji: Milan Božic, Silvija Božic, Vinko Cuderman in Ratko Terpin.

Na uvodnem mestu te številke je objavljena pesem Daneta Zajca »Glas«; to je glas smrti. Sledita se njegovi pesmi »Ozka jama« in »Ubijavci kače«, polni mračne, težko razumljive simbole in duha po smrti, oolikovno pa dozdevno skoro pretirano preprostosti, kar je pa samo rafinirana prefinjenost. Kot primer te mračne simbole naj zdostujejo samo tile verzii:

Vsakdo ima svojo kačo in svojo zvezdo.
Ampak zvezde samo včasih z nevidnim žarkom
prehodejo list v goščavi naših trenutkov.

Jože Felc je objavil precej obširno spominsko razmišljanje pod naslovom »Dol s Stalinom« in s pristikom »Odlomki«. V njem obuja spomin na dobo, ko so hoteli preproste ljudi prepričati, da je Stalin drugi Bog ali pravzaprav edini Bog, in so sive slike moža z dolgimi brki gledale z vseh zidov. Svoboda, kakor so jo mnogi pojmovali tiste dni, je bila poma podobna tega moža in hvalnic v njegovo čast... dokler ni prišel dan, ko so jim povedali, da »Stalin strelja nedolžne ljudi... Stalin — črna senca naše pridobitve...«. To je bil pretres za tiste, ki so do tlej pobožno verovali v Stalina. Njegove slike so pometali v reko... Felcov prispevek ni pripovedniško in ni razprava, je pa dokument tiste dobe, dokumenti za tiste, ki bodo kdaj pisali zgodovino in skušali pojasniti, kaj se je v tistem času dogajalo s slovenskimi ljudmi in v njih in kako je mogla podoba sivega moža z dolgimi brki in posevnimi očmi simbolizirati našim primorskemu ljudem svobodo. A »gajtrovži so vseeno seveli — rdeči kot kri in gladki kot porcelan«.

Pesmi Jolke Milič, »dve ekscentrični lepljenki«: »Čudež« in »Ko svet počne«, nas ne moreta ogreti, ker sta hladni razumski konstrukciji, vendar je druga vseeno precej boljša od prve, ker je čutiti v njej več neposredne prizadetosti in iskrenosti. Pozornosti sta vredni bolj po pesmistični vsebinski plati. Vsebinsko prav preprosta, vendar pristrana pa je pesem Darinke Grmek: »Od doma«.

PESMI ALEKSIIJA PREGARCA

Aleksij Pregarc, ki je začel objavljati že v Trstu, je prisepeval pesmi »Sožitje«, »Beatnik — I« in »Beatnik — II«. Prva je navadnemu bralcu nerazumljiva: ne ve se namreč, kdo je tisti »človeček«, ki »je rodil boga in cesarja papeža čisto navadne spake započel nauk o materializmu zaradi nenasitnosti itd.« Težko je uživati pesem, katere pomena ne dojamemo. Drugi dve sta razumljivejši, a duhovita ironija v njima nas vendarle ne more docela odškodovati na občutek, da jima manjka resničnega pesniškega navodila. Zdi se nam, da bi lahko bil Pregarc v pesmih mnogo pristnejši in globlji, če ne bi delal koncesij modernosti samo zaradi modernosti v škodo neposrednosti in spontanosti. Zaslužil pa bi, da bi mu kak kritik posvetil več pozornosti, za kar pa naj bi dal Pregarc pribožnost za lastno zbirko.

France Bevk je napisal krajši članek za 20-letnico priključitve Slovenskega Primorja, v katerem je dal spregovoriti predvsem svojemu čustvu. Srečo Logar pa članek »Narodnoosvobodilni boj na Primorskem se je začel že leta 1918«. V njem skuša prikazati delovanje organizacije TIGR kot začetek slovenskega osvobodilnega boja.

Tudi Boris Pahor v svojem objavljanem nagovoru ob izidu romana »Parnik trobi nji« poudarja isto misel: »Pravično je, da pridejo v slovensko zavest dolge vrste ilegalcev vseh mišljenj in nazorov, ki so se nesebično darovali zato, da bi potrdili v ljudeh vero v prostost; zato, da bi sovragu dokazali, kako trdo opravilo bo imel, če bo hotel zlomiti ponos v narodu, ki je skozi su-

ženjska stoletja dolgo nabiral sokove, ki so mu utrdili hrbtnico; zato, da bi evropsko javnost opozorili na genocid v srcu kulturnega kontinenta. Pravičnim, da je pravično, da se zavemo ilegalcev, ki so predhodniki osvobodilnega gibanja na Slovenskem, še posebej mora zanje vedeti tukajšnja mladina; ta pa ima, kolikor sem imel sam priložnost ugotoviti, zelo zmedene pojme o življenju Primorske pred drugo svetovno vojno. Rad bi pri tem podčrtal — pripominja Pahor — da pri tem ne gre samo za dejstva, ki so sestavni del naše zgodovine, ampak za problem, ki je pomemben tudi v evropskem merilu.«

JUNAKI BREZ SAMOFOVELICEVANJA

Levis Pahor ima nedvomno prav, pa pa se nam zdi, da bi naleteli te stvari tudi pri današnji mladini na večje razumevanje in simpatije, če bi bile obravnavane bolj stvarno, v manj elegičnem tonu in brez retorčnega pretiravanja, ki vzbuja instinktivno nezaupanje pri današnji zelo stvarni mladini. Marsikdo pa piše o tistih dejstvih pred vojno v napoi uzajenem napoi samopovračenem tonu, čes kako vendar ne priznava, kakšni junaki smo bili! Mladina pa nima razumevanja, ki se sami povencujejo. O preiravanju, kot je ta, da smo bili Slovenci »sužnji«, pa smo v našem listu že sprejeli. Res je, da kot narod nismo bili neodvisni: bili smo pod tujo oblastjo in večina našega kmečkega ljudstva — ki je predstavljalo tedaj še večino naroda — je bila tudi podvržena tlaki in desetini. Toda ti ljudje vendarle niso bili sužnji, ampak v isem polczaju kot skoro vse tedanje kmečko preiravstvo v Evropi, pa tudi velika večina narodov, ki niso imeli lastne države. A tudi meo slovenskim in nemiskim kmetom v b.s.v.u ni bilo razlike. Kot govore zgodovinski viri, se je nemiskemu ali madžarskemu kmetu, vsekakor pa poljskemu in ruskemu, pa tudi irskemu in italijanskemu godilo še slabše.

PESNIŠKO SUZENJSTVO

Zakaj to patetično razglaševanje dobe tlačanstva in tuje oblasti, ki ju je doživljal slovenski narod, za suženjstvo? To je beseda, ki jo imajo sicer slovenski pesniki radi, a zgodovinar in esejist bi se je morala izogibati, ker bi morala imeti v časti točen pomen besed in dejstev. Če pa se že odločimo označiti takšno stanje, v katerem je živel slovenski narod v prejšnjih stoletjih (a med Slovenci so bili tudi tedaj svobodni kmetje in meščani, pa tudi še kak plemič) za suženjstvo, potem se moramo hkrati tudi dogovoriti, kakšen izraz naj začnemo uporabljati za stanje, ki ga označuje svetovna zgodovina za suženjstvo, npr. za sužnje v Sparti in v drugih grških mestih, ter pri Rimljanih, za črnsko suženjstvo na jugu Združenih držav itd., saj drugače bo nastala zmeda v našem izrazoslovju. In predstavljajmo si, kaj bi nastalo iz tega, če bi kdo prevedel to naše lastno proglašanje za sužnje v kak tuj jezik, ki ljubi v tem pogledu točneje oznake; Slovenci bi bili tako prikazani kot narod pravih sužnjev, ki so jih prodajali na trgih ali prevažali z galejami kam preko morja na plantaže.

Vsak čas in vsaka literarna moda imata pač svoje izražanje. Toda čas romantičnega izražanja bi bil moral tudi že pri nas miniti že pred desetletji in današnji literarni in slavistični slog bi se moral bolj prilagoditi moderni stvarnosti in objektivnosti.

NOVE SLOVENSKE LITANIE

»Kaplje« prinašajo tudi dolgo pesnitev »Litanijs«, podpisano samo — e, ki je jezikovno ponekod še šibka (ločila!), pa iskreno, četudi nekoliko retorčno, prikazuje občutje slovenskega pesnika, ki čuti kot Bog z nesrečnimi in prevaranimi (»Vi, na invalidskih vozičkih, ki sedanost sovražite in v bodočnost zaupate... Vi, ki ste že zagledani v besede Narod, Domovina, Slovenija... Ki sami ne veste, čemu ste za kult osebnosti... Vi, brez štipeidij...«), z vsemi nešteti kategorijami zavestno in nezavestno nesrečnih Slovencev.

Najzanimivejši in tudi najtehtnejši del te številke »Kaplje« pa je obširno poročilo Tomaža Pavšiča o Kocbekovi knjigi »Listina«, pod naslovom

»Kocbekovo pričevanje«. To je doslej gotovo najobširnejša ocena te nove Kocbekove knjige v slovenskem tisku, vsaj v tisku matične domovine, in gotovo tudi najpomembnejša in najbolj odkrita. Pavšič knjige najprej predstavi, zlasti tistim mladim bralcem, ki Kocbeka komaj poznajo ali pa sploh ne vedo za njegovo vlogo v osvobodilni vojni. V tem uvodu piše med drugim:

ANGEL SLOVENIJE...

Krščansko usmerjen pisatelj mi je le nekaj dni nato o Kocbekovi Listini rekel tako: »Kocbeku je stal ob strani angel Slovenije, ko je to pisal. V Listini bi lahko napisali celo knjižico razprav, ki bi obravnavala vprašanja, nakazana v Listini. Gotovo je, da je Kocbek največji naslavljen, kjub temu pa ne smemo nikoli nikogar »malkovad«... veljanska škoda je, da ta knjiga prava med slovenske bralce s sramotno zamudno, kakorkoli je simpatična ocena dr. Franceta Skerjca, se nikakor ne morem strinjati z besedami, da je »o pomembnosti Kocbekovih dnevnih zapisov« (je) danes lažje govoriti kakor pred dvajsetimi leti«, če je seveda tu mišljena prednost, da knjiga toliko časa ni izšla. Tudi jaz mislim, da je vrednost teh zapisov vsak dan večja, toda zakaj smo morali čakati na Listino toliko let? V času od konca vojne se je izoblikovala že nova generacija, ki je bila marsikdaj enostransko poučena o dogajanju pred vojno in o vseh simicah, ki so napredne Slovence vodile v NOB. Zato ni čudno, če bodo Listino laže doumeli starejši ljudje kot današnji dvajsetletniki.

Ko sem se lotil branja Listine, sem se počutil kot žejen popotnik v puščavi, ki se mu je nenačoma prikazala oaza in sedaj ne ve več, pri katerem studencu bi se odžejal, toda žeji in vedno novim izvirov ni nikoli kraja. V Listini na osebno bazez način spoznavamo bistvo slovenskega osvobodjenja...

SLOVENEČ, KRISTJAN, SOCIALIST

Kocbekova bogata osebnost nosi v sebi sledove kmečke domačnosti v Slovenskih goricah, dijaških let v Mariboru, študija v Ljubljani, Berlinu in Parizu ter predvsem intenzivne dejavnosti med krščanskimi socialisti, ki so pred vojno pravzaprav prvi doumeli, da je Slovincem potrebna celostna politika, ki bo izhajala iz slovenskih razmer in bo sprejemljiva za vsakega delovnega slovenskega človeka. Takšno smer je nakazovala tudi Kocbekova revija Dejanje. Kocbek v svoji knjigi teži za skladnim izžvljanjem treh svojih prvih in življenjskih izrazov: Slovenca, kristjana, socialista v obsežnejšo in zapletnejšo enoto — človeka. Osvobodilni boj mu je očičevalni ogenj in v tem času edina priložnost, možnost in tudi nujna posledica stoletnih prizadevanj slovenskih ljudi. Kot zavesten kristjan, pripadnik določenega nazora, pride v spor s predstavniki Komunistične partije, ki je do krščanske skupine v OF marsikaj nezaupljiva. Različna gledanja se razčuščujejo v pogovorih med posameznimi voditelji ali pa jih Kocbek in drugi osvetljujejo na političnih shodih

(Nadaljevanje na 7. strani)

—0—

NAGRAJEN PISATELJ

V Ravenni so se pred kratkim zbrali pod okriljem Mednarodne zveze radiotelevizijskih ustanov poslanci iz 31 držav, da prisodijo nagrade za radijska dramska dela.

Nagrado »Prix Italy« so podelili primorskemu rojaku pisatelju Cirilu Kosmaču za novelo »Tantadruj«, ki jo je dramaturgiral pisatelj Mitja Mejak. Nagrado v znesku preko enega milijona lir si delijo pisatelj, dramaturg, režiser in zvočni mojster.

Vsekakor pa je tudi ta nagrada priznanje pisatelju Kosmaču, ki se uveljavlja tudi v mednarodnem svetu.

SMRT REZISERJA DUVIVIERA

V Parizu se je ubil pri avtomobilski nesreči slavni francoski filmski režiser Julien Duvivier. Star je bil 71 let.

Menijo, da ga je zadela kap za krmilom ali da mu je postalo slabo in da je zato prišlo do trčenja v nasproti vozeči avto, v katerem je bil minister za znanstvene raziskave Maurice Schumann s svojo ženo. Ta dva sta ostala nepoškodovana.

GOSPODARSTVO

Pridelovanje pšenice v Italiji

V Italiji posejejo letno 4 do 5 milijonov ha s pšenico. Razlike med posameznimi leti niso znatne, a če proučujemo daljše razdobje, opazimo velike spremembe.

Osrednji statistični urad v Rimu je izdal tak pregled za zadnjih 57 let, to je za ob-

GOVEDINA V EGS

Države EGS ne priredijo dovolj goveje živine in telet za kritje domače potrebe po mesu. Proizvodnja govejega mesa in teletine znaša v vseh šestih državah letno okoli 40 milij. stotov, notranja potreba po mesu pa nad 45 milij. stotov. Pri tem pa je zanimivo, da domača prireja popolnoma krije potrebe po teletini s previškom nad 1/2 milij. stotov. Prireja govejega mesa pa je tem bolj pasivna.

Sedaj se Anglija trudi na vse pretege, da bi jo sprejeli v EGS, kar se bo čez par let tudi zgodilo. Tedaj bo primanjkljaji govejega mesa še bolj očiten, ker so Angleži veliki mesojedci in največji potrošniki zmrazjenega mesa iz Argentine, Urugvaja, Avstralije in Nove Zelande.

OBVESTILO CVETLICARJEM
TRZASKE POKRAJINE!

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo obvešča krajevne cvetličarje, da bo od 7. novembra dalje, in to dokler ne bo izčrpana v ta namen razpoložljiva vsota, sprejemalo prošnje za prispevke za nakup čebulic mečkov — gladiol nizozemskega izvora sledečih vrst:

SANS, SOUCI, MORNING KISS, THOMAS MANN, SPIC AND PAN in OSCAR.

Prošnje je treba oddati na sedežu pokrajinskega kmetijskega nadzorništva v ulici Ghega 6/1 vsak dan, razen v soboto, od 9. do 12. ure.

Ob naročilu mora posilec plačati na račun vsoto, ki odgovarja polovični vrednosti naročenih čebulic.

Naroči se lahko najmanj 1000, a največ 10.000 čebulic.

dobje po letu 1910. Med tem časom sta bili dve hudi vojni, ki sta na kmetijstvo porazno vplivali. Vendar se je pridelovanje pšenice (in s tem celo kmetijstvo) znatno izpopolnilo, zboljšalo. Uvedeni so bili številnejši stroji, uporabljajo se primernejša gnojila — zlasti sestavljena — sejejo se tudi primernejša in bolj izbrana semena. Posledica tega je, da se je hektarski donos znatno zvišal in v vseh 57 letih ravno podvojil: leta 1910 je znašal 10,2 stota, letos 20,4. Celotni pridelek pšenice je v posameznih letih kolebal med 40 milijoni stotov v slabih letih in 90 milijoni stotov v odličnih letih. Skoraj vse letine zadnjega desetletja lahko štejemo med odlične.

Gospodarstveniki smatrajo kmetijstvo za posebno industrijsko panogo, in sicer za industrijo brez strehe. Kot se ostala industrija modernizira, tako se mora modernizirati tudi kmetijstvo. In tudi se modernizira: težko ročno delo je v glavnem izginilo, opravljajo ga stroji. Večino del izvršijo stroji, ki se vedno bolj izpopolnjujejo in jih je vedno več, tako da se dela opravijo pravočasno, čeprav je pomanjkanje ročnih delavcev. Umetnih gnojil uporabljajo vedno več in ta so vedno boljša. Isto velja za semena. Poleg tega uživa kmetijstvo zaščito pred škodljivci in vsak kmetovalec bo kmalu kemik. Na noben način niso več na mestu rečenice in žaljivke: »Zabit kot kmet!« Samo inteligentni uspejo danes v boju z zemljo. Kdor ni inteligen, naj gre v druge poklice, saj v šoli ga bodo že potisnili naprej.

Kmetijstvo je industrija brez strehe. In zelo komplicirana industrija. Nepreneh boj z naravo. Vedno kaj škriplje. In ko je kmet izvršil vsa predpisana dela, vsa potrebna opravila, ne more sesti in čakati bogatih pridelkov.

ŽENA IN DOM

DAJMO OTROKU ZOGO!

Zoga nas spremlja na vsej naši življenjski poti, saj zadovoljuje različne potrebe otroka, mladostnika in tudi že odraslega človeka. Najdemo jo že celo v izkopaninah izumrlih kultur.

V prvem letu starosti se otrok ob žogi uči prijemanja. Damo mu majhno žogo, da jo bo lahko prijel. V tem obdobju je predvsem vesel živobarvne žoge. Od drugega leta dalje ga žoga veseli, ker je živa, se mu izmika in ga tako spodbuja, da se sprva plazi, kasneje pa teka za njo. Za otroka v tej starosti žoga ne sme biti premajhna, ker je še neroden in je ne more prijeti in uloviti. Če mu kupimo prav veliko žogo, se bo nanjo ulegel ali vsedel in se tako učil loviti ravnotežje. Predšolskemu otroku žoga pomaga, da naveže stike z vrstniki, saj se ob žogi otroci hitro spoprijateljijo in se skupno igrajo. Solarju in tudi že odraslemu mladostniku zadovoljuje žoga potrebo po tekmovanju in razgibanju.

Vrednost igre z žogo pa presega zgolj razvijanje telesnih spretnosti; z njo se otrok uri v hitrem reagiranju, presojanju razdalje, nauči pa se prenašati tudi poraze.

Razen na velikost glejmo pri izbiri žoge tudi barvo. Predšolskemu otroku je najbolj všeč živobarvna žoga, ko pa odrasča in postaja spretnjši, je zanj barva manj pomembna. V naših trgovinah je precejšnja izbira žog, vseh barv in velikosti. Poleti bomo radi segli po žogi, ki jo je mogoče napihniti in je primerna tudi za igre v vodi. Majhnim otrokom pa bomo mogoče kupili žogo z rdečimi pikami.

B. C.

—0—

ZANIMIVA SLOVENSKA REVIIJA

(Nadaljevanje s 6. strani)

in sestankih. Do marksizma, kot do vseh ideologij, ima kritično razmerje, zagovarja in pojasnjuje krščanski nazor, a priznava marksistično dialektično metodo...

Izredno zanimivi in tehtni so dialogi, zlasti tisti, ki jih ima z Borisom Kidričem. Kocbek je odziven ob vsakem, količjak pomembnem vprašanju. Smrtno sovraži samodopadljivo absolutizacijo, ves je v iskanju. Njegova glavna težnja je usmerjena v popolno sprostitev slovenskega bistva, da bi ta naš večno trpeči, preprični ter čustveno-snovno in notranje-zunanje zapleteni narod slednjič dosegel svojo popolno svobodo in samobitnost in bi si uredil napredno, smiselno in pošteno družbo ter tako razvil vse svoje splošne in posebne sposobnosti. Na usodno odmerjenem prostoru naj bi postavil svoje življenje v skladnosti z zahtevami krvnega bratstva in stoletne evropske zgodovinske in civilizacijske zasidranosti...

NE PO CENTIMETRIH

O Kocbekovi Listini je mogoče in tudi potrebno, kot rečeno, mnogo napisati. Čudno pa hkrati zelo razumljivo je, da poklicni ocenjevalci o njej v glavnem molčijo! Ne glede na to, ali se kdo strinja s Kocbekovimi nazori in pogledi ali ne, je njegova knjiga velik dosežek v naši memoarski književnosti in tudi pomemben dogodek v slovenski kulturno-politični zgodovini...

Tomaž Pavšič navaja na to svoje mišljenje o Kocbekovi vlogi v slovenskem odporiškem gibanju nekaj značilnih primerov iz knjige in jih komentira, nato pa zanimivo in odkrito piše o povojnih razmerah v Sloveniji, npr. »Kljub vsemu pa mislim, da demokracija ne gre podeljevati po centimetrih...« Svojo oceno končuje v ugotovitvi:

Pavšič ocenjuje tudi zadnje številke nekaterih revij, med njimi »Mostu« in »Zaliva«.

Z velikim zanimanjem prebere bravec tudi »Nekaj zgodbic s komentarjem« Vinka Cudermana, v katerih si privoščijo slovenski tisk in časnikarji, katerim očita pesniško raven izobrazbe in bojzljivost.

Na splošno se lahko reče, da so »Kaplje« trenutno ena najbolj zanimivih, programskih in kvalitetnih slovenskih revij.

Spomini iz prve svetovne vojne

■■■ 72 ■■■■■ V RUSKEM UJETNIŠTVU ■■■■■ Inž.-J. R. ■■■

V tako kratkem času sem videl dva dolgoušca, kako sta odskakljala proti našemu »baršču«, oziroma »burakom«, katerim mi pravimo krmska pesa. Vzel sem laterno in šel proti domu. — Prav kmalu sem opazil, da mi gre nasproti neki človek, ženska. Ob tej uri, saj bo kmalu deset? »Jože, ali se Ti meša? Imaš privide?« sem si rekel.

Kmalu pa se oglasi »Gaspadin agronom!«

Po glasu spoznam Evdokijo. Kaj hoče od mene? Tu in ob taki uri? Ko prideva bliže, jo vprašam, kaj naj to pomeni.

»Z vami sem želela govoriti in danes je najlepša prilika. Čakala sem dolgo pri vodnjaku, a ker vas ni bilo, sem vam šla naproti. Bala sem se, da se vam je kaj pripetilo.«

»Kaj pa naj se pripeti meni, saj nisem nobenemu na poti in bom pazil, da tudi ne bom. A vi se ne bojite, da vas bo kdo videl z menoj? In ob taki uri?«

»Vas se ne bojim, drugi me pa ne briga. Zaročenca nimam, do sedaj sem poštno dekle, ki ima tudi trden namen tako ostati, v kratkih dneh pa odpotujem in najbrž ne bom videla pozneje nikogar več

od tu. Z vami pa sem hotela govoriti zato, ker vas cenim in ker vas imam — rada. Prosim vas, da ne mislite, da govorim iz mene kakšna jeza. Torej: Vi ste že danes precej upoštevan in še bolj boste. Zato pa ne želim, da bi vam kdo škodil. Moj brat Ivan — sam mi je povedal — vas je opozoril, da se morate paziti pred feldšerjevo Nino, da vas ne omreži. Nekaj resnice je v tem. A jaz vas opozarjam, da se pazite še bolj pred drugo Nino, Nino Dimijetrijevno, ravnateljico ženo. Jaz sem bila tu prej kot ona, ki je tudi nekaj mlajša od mene. Opazovala sem jo in z njo tudi precej govorila, dokler nisva pretrgali občevanja. Vi ste tujec in že zato zanimiv, poleg tega inteligen. Bodite prepričan, da vas bo hotela popolnoma omrežiti in na vsak način zapeljati. Prosim vas, pazite se! Zelo hudo bi mi bilo. Sedaj pa mi dajte roko, kar pomeni, da sva si prijatelja, da se bova tikala. Sedaj pa pojdva domov. Gotovo me feldšerice težko pričakujejo. Vedo, da sem šla sem. Najbrž so na mlatišču.«

Ko sva prišla do kope slame, se oglasi Nina: »Glej zaljubljenca!«

(Dalje)

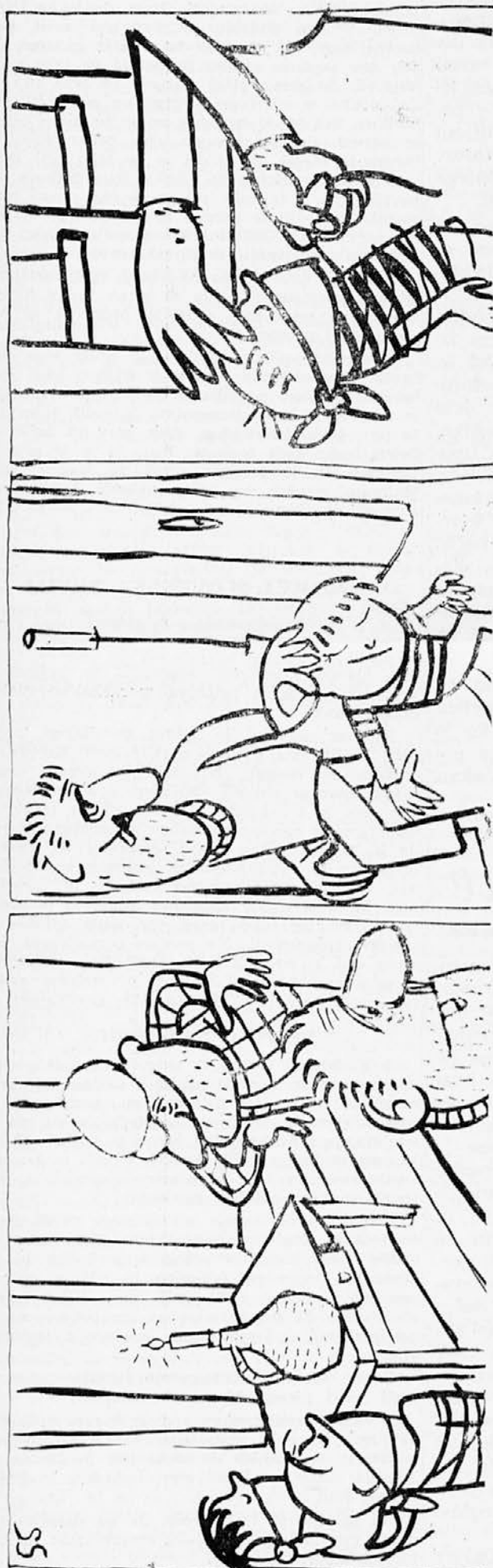
Srečka

Riše ANDREJ NOVAK

28

na podstrešju

Piše TONE FORNEZZI

55. »Tristo zelenih, kaj pa ropota?« je obstal Feliks v trenutku, ko je ravno prižgal svečo vrh steklenice, polne bencina.

»Primojdunaj, pa res nekaj ropota!« je pritegnil Albert, ko je Darko posadil zraven steklenke.

Albert je planil skozi vrata na podstrešje in se čez nekaj trenutkov vrnil s Pikom. Držal ga je za vrat kot nebojčeno ščeno. Pika je v trenutku pozlelel. Ko je zagledal povezana prijatelja zraven ste-

klenke z gorečo svečo, so se mu oči razlezele čez pol obraza.

Bil je na smrt preplašen. In še bolj bi bil, če bi vedel, kaj ga čaka.

»Poglej no, še en piščanček!« je zarenčal Feliks. »Pes naj jih popade! Le kaj počne danes ta mularija tod okoli? Saj jih bova kmalu imela za cel otroški vrtec.« je besnel Albert, potem pa se je zadržal v Pika, da je trzil kot riba na suhem. »Kaj

56. Marko, Darko in Pik, nerazdružljiva triperesna deteljica, so bili tako spet skupaj. Povezani od nog do glave so sedeli okrog pletenke z gorečo svečo vrh nje. Marko in Darko sta bila popolnoma obupana. Vse svoje upe sta ves čas polagala v Pika, tolažila sta se z mislijo nanj. Pika pa ju je docela razočaral. Le kaj ga je prineslo gor!

Sedaj sta vedela, da jih čaka najhujše. Solze so jima polzele po licih.

»No, mladi gospodje, spet me imate s seboj!« se je zarežal Feliks, Albert pa je škodočljivo pridal:

»Če boste videli starega Henrika, lani je ubožec škripnil, brado ima in jecija, mu recita, da nam gre dobro in da bova od jutri dalje milijonarja, hahaha!«

Bučno sta se režala. Preden sta odšla, je Feliks še brcnil v teleskop, da je zagrmel po tleh.

»Tale je tudi že opraviil svoje, prav dobro nama je služil. Tisti stari prfoks je hotel z njim odkrivati zvezde, midva pa sva znjim našla milijončke, veliko milijončkov!« Feliks se je spet zakrohotal, Albert pa je še pri vseh treh pregledal vezi.

»Dobro drže, so že mizli!«

Ključ je škrtnil v ključavnici. Odšla sta, sveča pa je počasi gorela.